

Recomandare privind definițiile din domeniul acvaculturii

AAC 2022-18

iulie 2022

Consiliul consultativ pentru acvacultură (*Aquaculture Advisory Council – AAC*) își exprimă recunoștința pentru sprijinul financiar oferit de UE.

Index

Index 2

Justificare..... 3

Context 3

Definițiile acvaculturii extensive, semi-intensive și intensive 6

Definiția dezvoltării durabile a acvaculturii..... 7

Recomandare 7

I. Justificare

Întrucât definiția este, prin excelență, o structură dinamică, care permite aprofundarea înțelegerii, atât timp cât își păstrează coerența, și datorită vitezei cu care noi concepte și tendințe îmbogățesc societatea modernă, AAC consideră că este oportun și necesar să se asigure că factorii de decizie politică și publicul larg au o înțelegere comună a unor concepte și termeni care sunt utilizați pe scară largă în legătură cu acvacultura.

Având în vedere că AAC integrează o gamă largă de părți interesate care au legătură directă sau indirectă cu acvacultura în diversele sale forme, este important să se ofere o imagine de ansamblu asupra semnificației unor concepte și termeni relevanți utilizați în reglementări, strategii, orientări și, adesea, în discursul public.

Această recomandare se bazează pe discuțiile și concluziile seminarului AAC privind definițiile, care a avut loc la 9 iunie 2021, pentru a recomanda definiții privind „acvacultura”, „acvacultura extensivă”, „acvacultura semi-intensivă”, „acvacultura intensivă” și „acvacultura durabilă”.

II. Context

Definirea conceptelor și a noțiunilor este un instrument de organizare a înțelegerii lumii din jur în categorii semnificative, precum și de descriere a atributelor acestora pentru o înțelegere comună din partea utilizatorilor. Pe lângă faptul că este un demers filozofic, în ultimele decenii a devenit un instrument necesar pentru a se asigura că diferitele documente cu sau fără caracter legislativ care modelează mediul de reglementare a activităților economice au consecințele preconizate.

Pentru acvacultură, care este una dintre cele mai complexe activități din agricultură, implicând sute de specii și hibridi, diverse infrastructuri și tehnologii și medii diferite, definirea unor concepte și noțiuni care să acopere acest sector este extrem de importantă, nu numai din punct de vedere normativ, ci și din perspectiva percepției publice.

Una dintre cele mai elementare întrebări legate de acvacultură se referă la definițiile sale. Termenul este asociat, de obicei, cu înmulțirea și creșterea speciilor acvatice în medii selecționate, implicând proprietatea individuală sau corporativă asupra animalelor agricole¹. Dintre diversele definiții care sunt utilizate în întreaga lume în diferite jurisdicții, două au un impact relevant asupra acvaculturii europene. Prima este definiția menționată la art. 4 punctul 25 din Regulamentul privind politica comună în domeniul pescuitului² care prevede că: „*prin **acvacultură** se înțelege creșterea sau cultivarea de organisme acvatice utilizând tehnici destinate creșterii producției organismelor în cauză peste capacitatea naturală a mediului, într-un cadru în care organismele respective rămân proprietatea unei persoane fizice sau juridice pe întreaga perioadă a creșterii și cultivării, până la recoltare și incluzând recoltarea*”. Unul dintre principalele dezavantaje ale acestei definiții este faptul că acvacultura este legată de un prag de producție stabilit la capacitatea naturală a mediului, ceea ce exclude tipurile de acvacultură extractivă/extensivă, cum ar fi creșterea algelor, a crustaceelor și moluștelor sau creșterea extensivă a peștilor în eleșteie și iazuri care se desfășoară sub această limită fără a avea posibilitatea

¹ McCoy II, H. D. (2000). American and international aquaculture law: a comprehensive legal treatise and handbook covering aquaculture law, business and finance of fishes, shellfish and aquatic plants (Legea americană și internațională a acvaculturii: un tratat juridic cuprinzător și un manual care acoperă legislația, afacerile și finanțele în domeniul acvaculturii de pești, crustacee și plante acvatice). Peterstown, West Virginia, S.U.A.: Supranational Publishing Company

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex%3A32013R1380>

de a o depăși. Pe de altă parte, FAO definește acvacultura³ ca fiind „creșterea organismelor acvatice, inclusiv a peștilor, moluștelor, crustaceelor și plantelor acvatice. Acvacultura implică o anumită formă de intervenție în procesul de creștere pentru a spori producția, cum ar fi popularea regulată, hrănirea, protecția împotriva prădătorilor etc. Acvacultura implică, de asemenea, **proprietatea individuală sau corporativă asupra materialului cultivat**”, evidențiind cei trei piloni principali: **organismele acvatice, proprietatea și practicile de gestionare.**

De asemenea, intenționăm să abordăm definițiile acvaculturii „extensive” sau „intensive”. În realitate, sistemele de clasificare dezvoltate în domeniul acvaculturii au urmărit acoperirea largă a diferitelor variabile care definesc această activitate. Prin urmare, acvacultura ar putea fi clasificată în mai multe moduri, în funcție de numărul de specii (de exemplu, monocultură, policultură, integrată), de salinitatea apei (de ex. apă dulce, apă salmastră, apă metahalină și maricultură), de amplasarea infrastructurii (de ex. ferme terestre, ferme mareice, ferme acvatice), de tipul de infrastructură (de ex. iazuri, țarcuri, cuști, instalații plutitoare etc.), de nivelul schimbului de apă (de ex. static, deschis, închis), de clasificarea taxonomică (salmonide, ciprinide, sturioni, crustacee și moluște, alge etc.), de stadiul de viață al speciei (de ex. stații de reproducere, ferme de puiet, ferme de creștere, ciclu complet), de introducerea de furaje și nutrienți (de ex. hrănite, nehrănite), de intensitatea populării/recoltării pe unitate (de ex. extensivă, intensivă), de energia consumată pentru o unitate de creștere în greutate, inclusiv furajele, forța de muncă și energia convențională (de ex. extensivă, intensivă), de dependența de nutrienții adăugați (extensivă, intensivă, semi-intensivă). Și pentru a face descrierea acvaculturii și mai complexă, există o posibilitate amplă de a combina toate categoriile menționate mai sus (de exemplu, acvacultură multitrofică integrată, sisteme intensive-extensive, acvaponice, biofloc, semi-intensive).

Pentru o înțelegere simplă a caracteristicilor generale ale unui sistem de acvacultură, AAC a decis să se axeze pe schema de clasificare bazată pe nutrienții adăugați.

În sfârșit, AAC s-a concentrat și asupra semnificației conceptului de „durabilitate” pentru sectorul acvaculturii din UE și asupra rezultatelor unei abordări de „acvacultură durabilă”. Din punct de vedere lingvistic, „durabil” înseamnă⁴ „care implică utilizarea produselor naturale și a energiei într-un mod care nu dăunează mediului” sau „care poate continua sau poate fi continuat pentru o perioadă lungă de timp”. Definiția este destul de simplă și clară.

Deceniile care au urmat celui de-Al Doilea Război Mondial și în care dezvoltarea economică a crescut vertiginos, cu mai puțină preocupare față de mediu, au făcut loc, în cele din urmă (Conferința ONU privind mediul uman de la Stockholm din 1972⁵), conceptului inițial de „dezvoltare sănătoasă în privința mediului”, care s-a transformat în „eco-dezvoltare” și a fost definit de Ignacy Sachs în 1978 ca fiind „o abordare a dezvoltării care vizează armonizarea obiectivelor sociale și economice cu gestionarea ecologică, într-un spirit de solidaritate cu generațiile viitoare”.

Mai târziu, în 1987, în raportul ONU al Comisiei Mondiale Pentru Mediu și Dezvoltare, cu titlul ***Viitorul nostru comun***⁶, s-a afirmat că „Omenirea are capacitatea de a face ca dezvoltarea să fie durabilă pentru a se asigura că satisface nevoile prezentului fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi” și a devenit un concept capabil să ducă la un consens la acea vreme, dar care putea fi definit doar vag: „Dezvoltarea durabilă este un termen pe placul tuturor, dar nimeni nu este

³ <https://www.fao.org/3/x6941e/x6941e04.htm>

⁴ <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/sustainable?q=sustainable>

⁵ <https://undocs.org/en/A/CONF.48/14/Rev.1>

⁶ <https://www.are.admin.ch/are/en/home/media/publications/sustainable-development/brundtland-report.html>

sigur ce înseamnă.⁷ Este ca atunci când o definiție include totul, fără a lăsa nimic pe dinafară, devenind însă astfel fără valoare.

În 1989, Consiliul FAO a definit agricultura durabilă și dezvoltarea rurală ca fiind:

"... gestionarea și conservarea bazei de resurse naturale, precum și orientarea schimbărilor tehnologice și instituționale astfel încât să se asigure realizarea și satisfacerea continuă a nevoilor umane pentru generațiile prezente și viitoare. O astfel de dezvoltare durabilă (în sectoarele agriculturii, silviculturii și pescuitului) conservă pământul, apa, resursele genetice vegetale și animale, nu degradează mediul, este adecvată din punct de vedere tehnic, viabilă din punct de vedere economic și acceptabilă din punct de vedere social (FAO 1989)⁸."

Această definiție încorporează bine nevoile oamenilor atât în prezent, cât și pe viitor, însă unii ecologiști doresc o abordare mai pozitivă, care să îmbunătățească mediul și biodiversitatea, mai degrabă decât doar să evite daunele. De asemenea, definiția nu menționează bunăstarea animalelor. Pentru unii, acest aspect este acoperit de referința la acceptabilitatea socială; pentru grupurile de protecție a animalelor, problema este intrinsecă durabilității, deoarece afectează direct animalele.

Creșterea economică, protecția mediului, bunăstarea animalelor și echitatea socială ar trebui să fie obiective naționale interdependente, care să se consolideze reciproc, iar politicile de realizare a acestor obiective ar trebui să fie integrate.

ONU s-a concentrat, în anii următori⁹, asupra celor trei piloni considerați a fi elementele-cheie ale durabilității: economic, de mediu și social. Acestea sunt acceptate pe scară largă, dar trebuie remarcat din nou că bunăstarea animalelor nu se încadrează bine în niciuna dintre aceste categorii. Grupurile de protecție a animalelor susțin adăugarea bunăstării animalelor ca al patrulea pilon pentru a recunoaște nevoile speciale ale animalelor neumane; alții nu sunt de acord, argumentând că ar fi nevoie atunci de piloni suplimentari pentru a răspunde și altor preocupări.

În afară de aceasta, în 2015, ONU a adoptat un apel universal la acțiune pentru a pune capăt sărăciei, a proteja planeta și a îmbunătăți viața și perspectivele tuturor, oriunde în lume, prin intermediul celor 17 obiective de dezvoltare durabilă care stabilesc indicatorii necesari pentru validarea conceptelor.

În acest context lingvistic și conceptual, paradigma „acvaculturii durabile” încearcă să se alinieze noilor tendințe. Legea agricolă a Statelor Unite din 1990 a definit durabilitatea ca fiind menținerea profitabilității, utilizarea eficientă a resurselor neregenerabile, satisfacerea nevoilor de hrană și de fibre, consolidarea resurselor regenerabile și îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale¹⁰. Comisia Europeană a constatat, într-o publicație intitulată „Acvacultura durabilă”, că „există un decalaj tot mai mare între cantitatea de hrană acvatică consumată în UE și cantitatea capturată din pescuitul sălbatic și solicită ca acest decalaj să fie parțial acoperit de o acvacultură responsabilă din punctul de vedere al

⁷ Daly, H. E. (1996). Beyond growth: The economics of sustainable development (Dincolo de creștere: economia dezvoltării durabile). Boston: Beacon Press.

⁸ <https://www.fao.org/3/w7541e/w7541e02.htm>

⁹ Purvis, B., Mao, Y. & Robinson, D. Three pillars of sustainability: in search of conceptual origins (Trei piloni ai durabilității: în căutarea originilor conceptuale). Sustain Sci 14, 681–695 (2019). <https://doi.org/10.1007/s11625-018-0627-5>

¹⁰ Wurts, William. (2007). SUSTAINABLE AQUACULTURE: CONCEPT OR PRACTICE (ACVACULTURA DURABILĂ: CONCEPT SAU PRACTICĂ). În cartea: Encyclopedia of Life Support Systems (Enciclopedia sistemelor de susținere a vieții) (EOLSS) Capitolul: In BIOTECHNOLOGY (În BIOTEHNOLOGIE) -- Vol. X Editura: UNESCO, Eolss Publishers, Oxford, UK Editors: Horst W. Doelle și Edgar J. DaSilva

mediului. Astfel, acvacultura are un rol important în securitatea alimentară a Europei, precum și în creșterea economică a acesteia."¹¹

Având în vedere:

- Strategia UE „De la fermă la consumator” și recunoscând faptul că trebuie să se accelereze totodată trecerea la o producție alimentară acvatică durabilă. Datele economice arată că, acolo unde pescuitul a devenit durabil, în paralel au crescut veniturile.¹²
- Orientările strategice pentru acvacultura din UE și, în special, obiectivul de a contribui la construirea unui sector al acvaculturii în UE care: (i) să fie competitiv și rezilient; (ii) să asigure aprovizionarea cu alimente nutritive și sănătoase; (iii) să reducă dependența UE de importurile de alimente de origine marină; (iv) să creeze oportunități economice și locuri de muncă; (v) să urmărească îmbunătățirea bunăstării animalelor și (vi) să devină o referință globală pentru durabilitate¹³.
- Abundența copleșitoare a obiectivelor și afirmațiilor privind „durabilitatea” a determinat membrii AAC să reflecteze asupra necesității de a clarifica și simplifica noțiunea pentru a o face mai practică.

III. Definițiile acvaculturii extensive, semi-intensive și intensive

În primul rând, deoarece definiția actuală a acvaculturii nu reflectă diferitele tipuri de creștere a organismelor acvatice, este necesar să se definească acvacultura în conformitate cu FAO:

Acvacultura este creșterea organismelor acvatice, a vertebratelor, inclusiv a peștilor, a nevertebratelor, inclusiv a moluștelor și crustaceelor, precum și a plantelor acvatice, implicând proprietatea individuală sau corporativă asupra stocului cultivat și o anumită formă de intervenție în procesul de creștere pentru a spori producția, cum ar fi popularea regulată, hrănirea, protecția împotriva prădătorilor etc.

AAC propune definiții ale acvaculturii extensive, semi-intensive și intensive bazate pe furnizarea de hrană și îngrijire. AAC recunoaște faptul că, la aplicarea acestor definiții, trebuie avute în vedere complexitatea și diferențele de pe parcursul ciclului de viață al speciilor acvatice de crescătorie (de ex. faptul că eclozarea și creșterea pot combina metode diferite) . Definițiile de mai jos se bazează pe hrană și alți nutrienți, însă, dacă sunt clar definite, ar putea fi elaborate și alte definiții, de ex. legate de densitatea de populare sau de capacitatea ecosistemului.

Trebuie remarcat faptul că acestea sunt definiții tehnice; AAC nu se pronunță cu privire la durabilitatea relativă a acestora.

---

¹¹ Science for Environment Policy (2015) Sustainable Aquaculture. Future Brief 11 (Știință pentru politica de mediu (2015) Acvacultura durabilă. Scurtă prezentare a viitorului 11). Document de informare elaborat pentru DG Mediu a Comisiei Europene de către Science Communication Unit, UWE, Bristol. Disponibil la: <http://ec.europa.eu/science-environment-policy>

¹² COM(2020) 381 final: „O strategie de la fermă la consumator pentru un sistem alimentar echitabil, sănătos și ecologic”.

¹³ COM(2021) 236 final „Orientări strategice pentru o acvacultură mai sustenabilă și mai competitivă în UE pentru perioada 2021-2030”.

(a) în **acvacultura extensivă**, nu există nicio sursă externă de hrană sau de îngrășăminte furnizate de către fermierul de acvacultură, iar acest tip de cultură depinde în întregime de procesele naturale pentru producție sau de nutrienții proveniți din alte activități antropogene decât ferma de acvacultură în cauză.

(b) în **acvacultura semi-intensivă**, există unele furaje sau îngrășăminte suplimentare furnizate de către fermierul de acvacultură pentru a crește producția, în plus față de procesele naturale.

(c) în **sistemele de cultură intensivă**, producția depinde în totalitate de utilizarea de furaje sau îngrășăminte externe.

În practică, vor exista gradații între cele trei.

IV. Definiția dezvoltării durabile a acvaculturii

AAC propune o adaptare a definiției FAO¹⁴, după cum urmează:

„Dezvoltarea durabilă a acvaculturii este modalitatea de realizare a creșterii speciilor acvatice care contribuie la satisfacerea nevoilor din prezent, fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a satisface nevoile din viitor. Această dezvoltare conservă pământul, apa, resursele naturale și biodiversitatea, fiind în același timp nedegradantă pentru mediu, adecvată din punct de vedere tehnologic, viabilă din punct de vedere economic, acceptabilă din punct de vedere social și asigurând sănătatea și bunăstarea animalelor.”.

V. Recomandare

AAC recomandă Comisiei să adopte definiții pentru:

1. Acvacultură
2. Acvacultura extensivă, semi-intensivă și intensivă
3. Dezvoltarea durabilă a acvaculturii

Aceste definiții ar trebui, de asemenea, să fie încorporate în următoarea revizuire a PCP.

AAC recomandă definițiile de mai sus.

---

¹⁴ Ecosystem approach to aquaculture management (Abordarea ecosistemică a gestionării acvaculturii), FAO, 2020: <http://www.fao.org/3/ca7972en/ca7972en.pdf>

Aquaculture Advisory Council (AAC)

Rue Montoyer 31, 1000 Bruxelles, Belgium

Tel.: +32 (0) 2 720 00 73

E-mail: secretariat@aac-europe.org

Twitter: @aac_europe

www.aac-europe.org